

Kabinet Zaštitnika	020/241-642
Savjetnici	020/225-395
Centrala	020/225-395
Fax:	020/241-642
E-mail:	ombudsman@t-com.me
	www.ombudsman.co.me

Broj: 01-480/21
Podgorica, 30. decembar 2021. godine
MP/MP

Na osnovu člana 39 tačka 4 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG" br. 42/11 i 32/14) i člana 39 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", broj 53/14), Zaštitnik ljudskih prava i sloboda

Obustavlja postupak pokrenut po pritužbi građanina čiji je identitet poznat Zaštitniku, podnijetoj na rad i postupanje Državne izborne komisije i njenog tadašnjeg predsjednika XX.

I Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore

1. Dana 17. juna 2021. godine, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, građanin čiji je identitet poznat Zaštitniku, dostavio je pritužbu na rad i postupanje Državne izborne komisije i tadašnjeg predsjednika XX, ukazujući da je dana 3. maja 2021. godine na internet portalu „Crna Gora TODAY“, objavljen spisak 2533 lica koja navodno imaju pravo glasa, odnosno prebivališta u nekoj drugoj državi, osim u Crnoj Gori, među kojim imenima se našlo i njegovo ime, što je izazvalo veliku uznemirenost građana Herceg Novog i Crne Gore. Navedenoj objavi prethodilo je saopštenje DIK-a o utvrđenom velikom procentu birača koji imaju dvojno državljanstvo, što je utvrđeno upoređivanjem podataka iz biračkog spiska za opština Herceg Novi sa jedinstvenim biračkim spiskom Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave Republike Srbije, dostupnom na njihovom javnom portalu. U saopštenju DIK-a navedeno je i to da će kompletarna dokumentacija biti proslijedena Ministarstvu unutrašnjih poslova Crne Gore radi pokretanja provjere biračkog prava birača koji mogu svoje pravo ostvariti u Crnoj Gori i u Republici Srbiji, sve u cilju preduzimanja nadležnosti propisanih Zakonom o upravnom postupku i Krivičnim zakonikom Crne Gore. Istakao je i to da je Savjet Agencije u svom mišljenju naveo da je postupanje DIK-a u konkretnom slučaju nezakonito. Smatra da su navedenim postupanjem, DIK i njen predsjednik, protivustavnim i protivzakonitim djelovanjem prekršili brojne odredbe pozitivno pravnih propisa i ratifikovanih međunarodnih ugovora i konvencija koje garantuju zaštitu ličnih podataka i zaštitu privatnosti građana Crne Gore.

2. Povodom podnijete pritužbe, a u cilju ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik je, shodno odredbi člana 28 stav 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda, pokrenuo ispitni postupak i od Državne izborne komisije zatražio izjašnjenje.

3. U svom izjašnjenju, Državna izborna komisija br.288/2 od 28. septembra 2021. godine u bitnom je navela da je cijelokupan postupak obrade podataka sproveden zakonito, u skladu sa Ustavom i zakonima Crne Gore, da predsjednik, sekretar i službenici Službe Komisije nijesu imali nikakve kontakte sa portalom „Crna Gora Today“, da su podaci o duplo upisanim biračima čuvani strogo u skladu sa propisima, da niti jedno ime, prezime ili matični broj nije kompromitovan, te da su rezultati pretrage u zatvorenoj koverti, naslovljenoj na ličnost, dostavljeni samo ministru unutrašnjih poslova, gospodinu Sergeju Sekuloviću, na dalje postupanje, imajući u vidu okvir nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova propisan Zakonom o biračkom spisku.

Uz izjašnjenje dostavljena je kopija određene dokumentacije.

4. Zaštitnik je činjenice utvrđene na osnovu navoda podnosioca pritužbe, izjašnjenja DIK-a, pribavljenih dokaza u toku ispitnog postupka, te cijelokupne dokumentacije koja egzistira u spisima predmeta, sublimirao na sljedeći način.

II Utvrđene činjenice

5. U periodu od 24. marta 2021. godine do 16. aprila 2021. godine, uoči održavanja lokalnih izbora u opštini Herceg Novi zakazanih za 9. maj 2021. godine, služba DIK-a je izvršila uvid u birački spisak opštine Herceg Novi i u jedinstveni birački spisak Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave Republike Srbije dostupnom na javnom portalu <https://upit.birackispisak.gov.rs/> i utvrdila da biračko pravo u Republici Srbiji ostvaruje 1.973 birača koji su upisani u izvod iz biračkog spiska za opština Herceg Novi.

6. Državna izborna komisija pristupila je evidenciji Centralnog biračkog spiska BiH za provjeru biračkog prava na web stranici Centralne izborne komisije <https://www.izbori.ba/> i utvrdila da jedan broj birača sa biračkog spiska za opština Herceg Novi istovremeno ostvaruje biračko pravo i u Bosni i Hercegovini. Obrada podataka, kako proizilazi iz navoda službenice DIK-a koja je vršila istu, izvršena je na način da je ekstrahovan JMB birača copy-paste metodom i unošen u aplikaciju na web stranici biračkog spiska Republike Srbije i ručno unošen tekst sa slike. Matični broj iz biračkog spiska za opština Herceg Novi i aplikacije biračkog spiska Republike Srbije poklopio se za 1.973 birača. Na web stranici biračkog spiska Bosne i Hercegovine istom metodom unošeni su podaci o imenu, prezimenu i JMB za navedenih 1.973 birača i utvrđeno je da 55 birača istovremeno imaju biračko pravo u Crnoj Gori, Republici Srbiji i Bosni i Hercegovini. Navedenoj obradi podataka prethodila je informacija dostavljena DIK-u od strane određenih nevladinih organizacija u vezi određenog broja birača koji imaju dvojno državljanstvo.

7. Dana 16. aprila 2021.godine, na 8. sjednici Državne izborne komisije, sekretar je upoznao članove sa Informacijom sačinjenom od strane Službe DIK-a o sprovedenom uvidu u birački spisak, kao i druge baze podataka i registre, u susret lokalnim izborima u Herceg Novom, zakazanim za 9. maj 2021. godine.

8. Dana 16. aprila 2021. godine, aktom broj 169 Državna izborna komisija obratila se Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Crne Gore („Agencija“) radi davanja mišljenja u odnosu na zakonitost obrade podataka koja je izvršena od strane Službe DIK-a.

9. Dana 26. aprila 2021. godine, na 9. sjednici, Državna izborna komisija je odlučila da se Ministarstvu unutrašnjih poslova Crne Gore dostavi Informacija Službe DIK-a o sprovedenom uvidu u birački spisak, kao i druge baze podataka i registre, u susret lokalnim izborima u Herceg Novom, zakazanim za 9. maj

2021. godine, što je učinjeno aktom br. 178 od 26. aprila 2021. godine. Istog dana, DIK je obavijestila javnost o preduzetim radnjama.

10. Dana 29. aprila 2021. godine, Agencija je donijela mišljenje broj 06-11-2731-4/21 da provjera od strane Državne izborne komisije da li se birač koji je upisan u birački spisak Crne Gore istovremeno nalazi u biračkom spisku Bosne i Hercegovine dostupnom na javnom portalu <https://www.izbori.ba/>, biračkom spisku Republike Srbije dostupnom na javnom portalu <https://upit.birackispisak.gov.rs/> kao i drugih država čiji je birački spisak dostupan na javnim portalima, nije u saglasnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

11. Dana 4. maja 2021. godine, postupajući po inicijativama za sproveđenje inspekcijskog nadzora, u Državnoj izbirnoj komisiji je izvršen inspekcijski nadzor od strane kontrolora iz Odsjeka za nadzor Agencije.

12. Dana 7. maja 2021. godine, Odsjek za nadzor Agencije sačinio je Zapisnik o izvršenom nadzoru br. 05-19-2862-6/21, sprovedenom u prostorijama Državne izborne komisije dana 4. maja 2021. godine, po inicijativama kojima se ukazuje na sumnju na nezakonitu obradu ličnih podataka iz biračkog spiska za opština Herceg Novi od strane Državne izborne komisije. U zapisniku su konstatovane određene nepravilnosti prilikom obrade podataka od strane Državne izborne komisije i ukazano je subjektu nadzora da iste otkloni.

13. Dana 18. maja 2021. godine, aktom broj 183/4 Državna izborna komisija podnijela je prigovor na Zapisnik o izvršenom nadzoru Odsjeka za nadzor Agencije br. 05-19-2862-6/21 od 7. maja 2021. godine.

14. Dana 23. jula 2021. godine Agencija je donijela rješenje br.05-19-2862-11/21 kojim se odbija kao neosnovan prigovor Državne izborne komisije br.183/4 od 18. maja 2021. godine, podnešen na Zapisnik o izvršenom nadzoru od strane Odsjeka za nadzor Agencije br. 05-19-2862-6/21 od 7. maja 2021. godine, zabranjuje Državnoj izbirnoj komisiji obrada ličnih podataka iz izvoda biračkog spisa Crne Gore, kojom se vrši iznošenje istih izvan Crne Gore suprotno Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti.

15. Tačkom 3 dispozitiva navedenog rješenja naređuje se Državnoj izbirnoj komisiji da izbriše lične podatke za 1973 birača upisanih u birački spisak za opština Herceg Novi za lokalne izbore održane 9. maja 2021. godine, koji su prikupljeni izvan Crne Gore bez pravnog osnova, suprotno Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti.

16. Dana 29. jula 2021. godine, postupajući po rješenju Agencije br. 05-19-2862-11/21 od 23. jula 2021. godine Državna izborna komisija je dostavila Agenciji dokaz o izvršenju upravne mjere iz tačke 3 dispozitiva rješenja.

17. Dana 16. avgusta 2021. godine, Državna izborna komisija podnijela je tužbu Upravnom sudu Crne Gore radi poništenja Rješenja Agencije br. 05-19-2862-11/21 od 23. jula 2021. godine.

18. Povod za podnošenje pritužbe bilo je navodno objavljivanje spiska 2.533 lica na Internet portal „Crna Gora Today“ dana 3. maja 2021. godine, kao i saopštenje na Internet stranici NVO CEMI od 13.04.2021. godine, pod naslovom „U Herceg Novom upisano 10% birača sa prebivalištem u drugoj državi“.

II OCJENA ZAŠTITNIKA

19. Odredbom čl.39 st.1 tač.1 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, propisano je da će Zaštitnik/ca obustaviti postupak, ako utvrdi da je nakon podnošenja pritužbe pokrenut sudski postupak.

20. Kod prethodno izloženog stanja stvari, imajući u vidu da je u toku ispitnog postupka kod Zaštitnika, od strane DIK pokrenut upravni spor radi preispitivanja zakonitosti rješenja Agencije za zaštitu ličnih podataka i sloboden pristup informacijama, kojim je Državnoj izbornoj komisiji zabranjena obrada ličnih podataka iz biračkog spiska Crne Gore, kojom se vrši iznošenje istih izvan Crne Gore, na kojem spisku su se između ostalog nalazili lični podaci podnosioca pritužbe, te naređeno brisanje tih istih podataka birača upisanih u birački spisak za opštinu Herceg Novi za lokalne izbore koji su prikupljeni izvan Crne Gore bez pravnog osnova, Zaštitnik je u obavezi da shodno odredbi člana 39 stav 1 tačka 1 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda CG, obustavi postupak po predmetnoj pritužbi.

21. Ovo iz razloga što će se zakonitost postupanja DIK-a vezano za obradu ličnih podataka cijeniti kroz ispitivanje zakonitosti donešenog rješenja Agencije za zaštitu ličnih podataka koje je predmet upravne tužbe i odluka u tom postupku može poslužiti kao osnov za ostvarivanje naknade štete uslijed eventualno povrijeđenog prava ovdje podnosioca pritužbe.

22. Za ograničenje postupanja Zaštitnika imajući u vidu pokrenuti sudski postupak, nije od uticaja činjenica da podnositelj pritužbe nije taj koji je pokrenuo upravni spor, već DIK, budući da bi drugačijim postupanjem Zaštitnik vodio paralelni postupak sa sudskim i mogao uticati na njegov tok.

23. Stoga, zavisno od ishoda upravnosudskog postupka i ocjene zakonitosti postupanja Državne izborne komisije, da li je obrada ličnih podataka, među kojima su i oni koji pripadaju ovdje podnosiocu pritužbe, bila u skladu sa zakonom, pri čemu će se cijeniti standardi EKLJP i EU dokumenata u ovom pravcu, podnositelj pritužbe se može opredijeliti da podnese tužbu s pozivom na čl.207 i 210 ZOO-a i zahtijeva naknadu štete zbog povrede prava ličnosti.

24. Osim toga, Zaštitnik primjećuje da je povod za podnošenje pritužbe objavljivanje njegovih ličnih podataka na portalu „Crna Gora Today“, u odnosu na koje DIK tvrdi da nikada nije dalo podatke, već da su ti podaci isključivo proslijeđeni MUP-u uz poštovanje zakonske procedure.

25. U tom pravcu ukazuje se podnosiocu pritužbe da Zaštitnik nema nadležnost da sam utvrđuje činjenice i sprovodi istragu na okolnosti ko je bio izvor informacija objavljenih na navedenom portalu, pri činjenici da DIK negira dostavljanje podataka i bilo kakav kontakt sa istim po ovom pitanju.

26. Stoga, Zaštitnik, shodno članu 33 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i osnovnih sloboda, upućuje podnosiocu pritužbe da iskoristi druga pravna sredstva za otklanjanje eventualne povrede na koju ukazuje. Vođenjem odgovarajućih građanskih i krivičnih postupaka, u okviru kojih bi se razmatrala

eventualna povreda prava na privatnost podnosioca pritužbe objavljivanjem tih podataka na pomenutom portalu, može se jedino otkloniti eventualna povreda na koju podnosiac pritužbe ukazuje.

* * *

27. Međutim i pored navedenog, budući da Zaštitnik u vršenju svoje funkcije djeluje na način i što ukazuje, upozorava, kritikuje ili preporučuje shodno članu 20 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, to smatra da je u konkretnom slučaju neophodno preventivno, u cilju sprječavanja mogućeg kršenja ljudskih prava i sloboda kako u ovoj pravnoj stvari, tako i u drugim budućim istim/sličnim situacijama, **ukazati** na pravne standarde i pravila koja primjenjuje ESLJP kada određena radnja nadležnog organa, odnosno obrada ličnih podataka može predstavljati miješanje u nečije određeno pravo ili slobodu, zaštićeno kako Ustavom, tako i Konvencijom i dati preporuke u cilju prevazilaženja identifikovanih mogućih problema.

28. Članom 10 i članom 118 stav 2 Ustava Crne Gore propisano je da je svako obavezan da se pridržava Ustava i zakona, odnosno da sud sudi na osnovu Ustava, zakona i potvrđenih i objavljenih međunarodnih ugovora. U tom smislu, odluka Upravnog suda u upravnom sporu nije ograničena samo na ocjenu da li je nešto u skladu sa zakonom, niti se nadležnost zasniva samo na tome da se ocjenjuje zakonitost pojedinačnih akata i postupanja državnih organa u smislu da li su utemeljeni na slovu zakona, niti je Upravni sud vezan shvatanjima drugih organa o primjeni mjerodavnog prava, već je ovlašćen i dužan da u tim sporovima primjenjuje i mjerodavne odredbe Ustava i standarde Konvencije, te preispituje da li je određeni pojedinačni akt ili postupanje državnog organa, premda utemeljeno na zakonu, protivno Ustavom zajamčenim pravima i slobodama. Stoga, Upravni sud u ovim situacijama predstavlja sud pune jurisdikcije koji je dužan uz poštovanje procesnih garancija propisanih zakonom, preispitati sva činjenična i pravna pitanja upravnog postupka i upravnog spora; te rješavajući neposredno o zahtjevima tužioca, donijeti odluku kojom se odlučuje o Ustavom zaštićenim pravima i slobodama pojedinaca, a koje moraju biti u skladu sa zakonom i Ustavom.¹

29. Primijenjeno na konkretni slučaj, Zaštitnik ukazuje da svaka odluka nadležnog organa a posebno suda, može predstavljati miješanje u nečije Ustavom ili Konvencijom zagarantovano pravo, što je svakako logična posljedica tumačenja i primjene prava i zakonske norme. U tom pravcu Zaštitnik podsjeća da je obaveza Upravnog suda da prilikom odlučivanja u predmetima u kojima se moguće zadire u nečije Ustavom i Konvencijom garantovano pravo, odlučuje uz primjenu odgovarajućih standarda uspostavljenih u toj oblasti.

30. Praksa ESLJP je takva da prije ocjene da li je u konkretnom slučaju uopšte došlo do miješanja, prethodno se utvrđuje da li to pravo potпадa pod Ustavom i Konvencijom garantovano pravo. Potom se pristupa ocjeni da li je došlo do miješanja u pravo na privatnost. Kada je zaštita ličnih podataka preduzeta od strane javnog subjekta² ili privatnog subjekta kome je država delegirala svoje obaveze³, Evropski sud će ispitati slučaj sa stanovišta negativne obaveze države. Ispitaće se da li je miješanje ispunjavalo uslove iz člana 8 stav 2 Konvencije, odnosno da li je bilo u skladu sa zakonom, da li je težilo legitimnom cilju i da li je bilo neophodno u demokratskom društvu.⁴

¹ Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-IIIB-2655/2015, Zagreb, 3. travnja 2019. godine

² Copland protiv Ujedinjenog Kraljevstva, predstavka br.62617/00, 3. jul 2007. godine, st. 39; Libert protiv Francuske, predstavka br.588/1, 2. jul 2018. godine, st.41

³ Vukota-Bojić protiv Švajcarske, predstavka br.61838/10, 18. oktobar 2016. godine, st. 47

⁴ vidjeti između ostalih, Kvasnica protiv Slovačke, br.72094/01, 9. jun 2009. godine, stav 77

a) Da li zaštita ličnih podataka potпада pod opseg nekog od Ustavom i Konvencijom zaštićenih prava

31. Zaštitnik podsjeća da Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava („Konvencija“) ne predviđa pravo na zaštitu ličnih podataka kao autonomno pravo među raznim pravima i slobodama Konvencije. Evropski sud za ljudska prava („Evropski sud“) je ipak priznao da je zaštita ličnih podataka od fundamentalnog značaja za uživanje prava osobe na poštovanje privatnog i porodičnog života, doma i prepiske, što je zagarantovano članom 8 Konvencije.⁵ Evropski sud u svojim presudama objašnjava koncept „ličnih podataka“ pozivajući se na Konvenciju Savjeta Evrope br. 108 za zaštitu pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka od 28. januara 1981. godine, koja je stupila na snagu 1985. godine i ažurirana 2018. godine („Konvencija 108“), čija je svrha „da se na teritoriji svake Strane ugovornice obezbijedi za svakog pojedinca poštovanje njegovih prava i osnovnih sloboda, a posebno njegovog prava na privatnost, u pogledu automatske obrade ličnih podataka koji se odnose na njega“ (član 1). Evropski sud je jasno ukazao da je, prema članu 2 Konvencije 108, koncept ličnih podataka definisan kao „svaka informacija koja se odnosi na tačno određenu osobu ili osobu koja se može identifikovati“.⁶

32. Prema praksi Evropskog suda, obrada ličnih podataka spada u djelokrug člana 8 Konvencije ukoliko se informacije prikupljaju o tačno određenoj osobi⁷, ako su predmetni podaci bili predmet sistematskog ili trajnog snimanja⁸, ako su korišćeni u procesu analize koji je direktno namijenjen identifikaciji pojedinca u svjetlu drugih ličnih podataka⁹ ili ako su objavljeni na način ili u obimu koji prevazilazi ono što su subjekti razumno mogli očekivati.¹⁰ Ostali kriterijumi koji se mogu uzeti u obzir uključuju specifičan kontekst u kojem su informacije o pojedincu snimljene i zadržane, prirodu zapisa, način na koji se ti zapisi koriste i obrađuju i rezultati koji se mogu dobiti.¹¹

33. Nadalje, činjenica da su lični podaci već u javnom domenu ili da im javnost može pristupiti ne uklanja nužno takve podatke iz djelokruga zaštite u okviru člana 8 Konvencije.¹² Podaci javne prirode mogu spadati u privatni život pojedinca kada se prikupljaju i čuvaju na sistematski način¹³, čak i bez upotrebe metoda tajnog nadzora.¹⁴

34. Konačno, da bi se aktivirala primjena člana 8 Konvencije, rezultati obrade ličnih podataka moraju da dostignu određeni nivo ozbiljnosti u smislu da dovode do ugrožavanja uživanje prava pojedinca na poštovanje privatnog života.¹⁵ U predmetu *Vučina protiv Hrvatske (odl.)* st. 50, Evropski sud je odbacio kao nespojivu *ratione materiae* pritužbu na objavljivanje fotografije u ženskom časopisu pod pogrešnim

⁵ predstavka *Oi i Satamedia Oi protiv Finske* [Vv], br.931/13, 27. jun 2017.godine, st. 137, *Z protiv Finske*, predstavka br.25. februar 1997. godine, st.95

⁶ *Amann protiv Švajcarske* [Vv], predstavka br.27798/95, 16. februar 2000. godine, st. 65, *Haralambie protiv Rumunije*, predstavka br.21737/0, 27. januar 2010. godine, st.77

⁷ *Rotaru protiv Rumunija* [Vv], predstavka br.28341/95, 4. maj 2000. godine, st.43-44

⁸ *Uzun protiv Njemačke*, predstavka br.35623/05, 2. decembar 2010. godine, st.51

⁹ *PG i JH protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka br.44787/98, 25. decembar 2001. godine, st. 57

¹⁰ *Peck protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka br.44647/98, 28.april 200. godine, st.58-59

¹¹ *S. i Marper protiv Ujedinjeno Kraljevstvo*, [Vv], predstavka br.30562/04 i 30566/04, 4. decembar 2008. godine, st. 67

¹² *Satakunnan Markkinaporssi Oi i Satamedia Oi protiv Finske* [Vv], predstavka br.931/13, 27. jun 2017. godine, st. 134

¹³ Op.ct.*PG i JH protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, st. 57; op.ct.*Peck protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, st. 58-59; op.ct. *Perri protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, st. 38

¹⁴ Op.ct.*Rotaru protiv Rumunije* [Vv], st. 43-44; *Antović i Mirković protiv Crne Gore*, st. 44-45

¹⁵ *ML i VV protiv Njemačke*, predstavka br.60798/10 i 65599/10, 28. septembar 2018. godine, st.88

naslovom koji se odnosio na podnosioca predstavke kao nekog drugog. Po mišljenju Evropskog suda, nizak stepen ozbiljnosti te greške i veoma ograničene neprijatnosti nisu bile dovoljne da bi se primijenio član 8 Konvencije.

35. Stoga, očekivanje ESLJP shodno prednjoj praksi bi bilo da redovni sudovi (i specijalizovani), u svojim odlukama obrazlože da li obrada podataka od strane DIK-a na način koji bude utvrđeno, imajući u vidu specifične okolnosti predmeta, potпадa pod zaštitu prava na privatnost imajući u vidu naprijed navedenu bogatu sudska praksu i da ocijene da li je dostiglo minimalni stepen ozbiljnosti da bi se aktivirala zaštita.

b) Da li je došlo do miješanja?

36. Kao što je to naprijed navedeno, prilikom vođenja postupka (bilo upravnih bilo sudske), svi organi koji odlučuju u određenom trenutku o nekom pravu, ako ne na samom početku postupka, ono prilikom donošenja odluke, trebalo bi da identifikuju prava stranaka koja su u konkretnom slučaju sukobljena.

37. Sudska odluka kojom se usvaja određeni zahtjev, može s obzirom na konkretne okolnosti predmeta predstavljati zaštitu određenog konvencijskog prava, a istovremeno da ograniči drugo, čime će se država umiješati u smislu zahtjeva i utvrđenja Evropskog suda za ljudska prava, u određeno konvencijsko pravo drugog lica.

38. Za očekivati je da se u konkretnom slučaju utvrdi da li je mjeru koju je preuzeo DIK takva da je dovela do miješanja u pravo na privatnost lica čiji su podaci obrađeni i da identificuje sukobljena prava npr. pravo na zaštitu opštег interesa zajednice (pravo javnosti da zna) i pravo na privatnost lica čiji su lični podaci objavljeni.

39. Istovremeno, takva sudska odluka će predstavljati miješanje u ostvarivanje zaštite sukobljenih prava.

c) Zakonitost miješanja i legitimni cilj

40. Ono što se očekuje od nacionalnih organa u ovakovom ili sličnom predmetu jeste da se utvrdi da li je osporena mjeru za koju bi bilo ocijenjeno da je dovela da miješanja, bila zasnovana na zakonu i da li je težila legitimnom cilju, stim što se zahtjeva obrazloženje u tom pravcu i prepoznavanje legitimnog cilja koji se želio postići. Ono na šta takođe treba posebno обратити pažnju jeste i pitanje utvrđivanja javnog interesa za iznošenje ličnih podataka van Crne Gore u konkretnom slučaju. Ovo tim prije ukoliko se uzme u obzir da javni interes ne može biti proizvod pojedinačnog usmenog naloga i stava određenog pojedinca ili institucije, već isti mora biti utvrđen u skladu sa zakonom.

41. Pri tom mora se voditi računa i da donešena odluka, bude zasnovana na jasnom, predvidivom i dovoljnom preciznom zakonu ili praksi i da teži legitimnom cilju. Zaštitnik naročito skreće pažnju da je u određenom broju slučajeva, Evropski sud utvrdio kršenje člana 8 isključivo na osnovu nedostatka pravnog osnova na nacionalnom nivou za sprovođenje mjeru koje predstavljaju miješanje u uživanje relevantnog prava.¹⁶

¹⁶ *Tailor-Sabori protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka br.47114/99, 22. januar 200. godine, st. 17-19; *Radu protiv Moldavije*, predstavka br.50073/07, 15. jul 2014. godine, st.31; *Mockute protiv Litvanije*, predstavka br.66490/09, 27. maj 2018. godine, st.103-104

d) Nužnost u demokratskom društvu

42. Upravni sud prilikom ocjene nužnosti miješanja treba imati u vidu ravnotežu koju je potrebno postići između konkurentnih interesa pojedinca i zajednice, uključujući ostale uključene treće osobe, kao i slobodu procjene države. Država uživa široku slobodu procjene kod odlučivanja u zadiranje u nečije relativno Ustavom i Konvencijom garantovano pravo.

43. ESLJP je prilikom procjene proporcionalnosti, odnosno "da li takvo miješanje teži legitimnom cilju", generalno zauzeo stav da se primjenjuje polje slobodne procjene, što znači da utvrđuje da li su nezavisni i nepristrasni domaći sudovi pažljivo proučili činjenice, primjenjujući relevantna ljudska prava dosljedno, u skladu sa konvencijom i njenim standardima i nacionalnim zakonodavstvom, kao i da su adekvatno balansirani privatni tj.lični interes podnosioca predstavke u odnosu na opšte interesovanje javnosti za konkretni slučaj.

44. Stoga se očekuje da se nužnost miješanja posmatra kako sa aspekta mjere koju je DIK preduzeo, tako i da li je Upravni sud prilikom donošenja odluke postigao pravičnu ravnotežu između zaštite prava pojedinca i zaštite interesa opšte zajednice.

45. Dakle, da bi se zadovoljio ovaj zahtjev neophodno je da se iz obrazloženja odluke može zaključiti da je nadležni sud u potpunosti prepoznao da je konkretni predmet uključivao sukob između prava na zaštitu ličnih podataka i opšti interes zajednice, te da postigne ravnotežu između sukobljenih prava i obrazloži zašto smatra da je obrada ličnih podataka, odnosno iznošenje ličnih podataka van Crne Gore, ukoliko naravno prethodno ocijeni da je takvo miješanje bilo zakonito, bilo neophodno radi ostvarivanja javnog interesa.

Dakle, imajući u vidu navedeno, bez namjere da na bilo koji način utiče na odluku nadležnih organa, Zaštitnik cijeni cjelishodnim da **preventivno** u smislu člana 35 EKLJP, ukaže organima koji učestvuju u donošenju odluka po ovom pitanju na naprijed navedene standarde ESLJP i još jednom podsjeti na obaveznu primjenu Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i da, ukoliko pri odlučivanju u ovoj i drugim istim i sličnim situacijama ne uzmu u obzir navedene razloge i ne razmotre ovakav/slični zahtjev sa aspekta standarda ESLJP, pozivajući se na relevantnu praksu, mogu dovesti do povrede određenog ljudskog prava/slobode pojedinaca ili pravnih lica.

**ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**
Snežana Armenko

Dostavljeno:

- podnosiocu pritužbe
- Upravnom суду CG
- Državnoj izbirnoj komisiji
- A/a.